

at Tvivlen er overordentlig stor, og Bessyldningerne overordentlig svage, men dertil er jeg ikke berettiget paa Sagens nærværende Standpunkt; jeg troer kun, at vi bør holde fast paa den Betragtning, at vi, for at finde en Dom i en dog altid tvivlsom Sag, opgive den særdeles heldige Stilling, som vi for Diebliffet indtage, idet vi, efter at have naaet det, som vi maae betragte som vort Hovedformaal, endnu have Ret til at sige, at vor Grundlov ikke har været bevaret af det foregaaende Ministerium paa den Maade, den burde. Vi vilde være meget flettere stillede, naar vi en Gang kom til at sige: Altsaa have de dog ikke overstredet Grundlovens Grændser, skjøndt vi antog det Modsatte. Naar det ærede Medlem iøvrigt siger, at han for sit Bedkommende vil lægge det over paa Ministeriet, saa kan jeg deri give ham fuldkommen Ret, men jeg troer ikke, at han behøver at lægge det paa Ministeriet; jeg troer, at Ministeriet ved sin første Optræden allerede har taget det paa sine Skuldre, og jeg antager ogsaa, at det vil komme til at blive afgjørende her i Salen; det er afgjørende for den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad), og jeg har den Overbeviisning, at, hvad der kan være afgjørende for ham og tilfredsstillende for ham, vil ogsaa være det for mange Andre.

S. Sags: Naar den ærede sidste Taler søgte at vise, at han ikke havde havt den Indvirkning paa Forordningen af 26. Juli 1854, som flere have troet, saa finder jeg det ganske i sin Orden, men den ærede Rigsdagsmand har dog selv erkjendt, at han under sidste Rigsdagsession fremsatte det som det Ønskelige, — som Noget, hvortil han, dersom han af Hans Majestæt Kongen blev kaldet til at være Raadgiver, vilde tilraade, at der udkom en Fællesforsatning, forsynet med Hans Majestæts Underskrift; og her havde vi netop en af de væsentligste Ankepunkter mod denne Forordning, — den, at den fremtræder som en Fællesforsatning med Underskrift af Hans Majestæt, førend Rigsdagen havde givet sit Samtykke til de Bestemmelser om Forandringer i Grundloven, der angaae Fællesanliggenderne. Jeg skal

fra dette personlige Spørgsmaal vende mig til det, som den ærede Rigsdagsmand bemærkede om Hans Majestæts Stilling ligeoverfor Slesvig og Holsteen. Det er vistnok fuldkommen rigtigt, som den ærede Rigsdagsmand yttrede, at det i visse Henseender var ønskeligt, om Hans Majestæt kunde fremtræde ligeoverfor disse sine Underfaatter med den fulde souveraine Villie i Fællesanliggender, fordi de da lettere ville underordne sig, men nu kan det engang ikke være saa: dette følger af vor hele historiske Udvikling, det følger af vor Kamp med Slesvig og Holsteen, det følger af den Grundlov, som blev givet under denne Kamp. Hans Majestæts Underskrift er under Grundloven, Hans Majestæt kan ikke forandre den i Fællesanliggender, uden grundlovmæssigt Samtykke; det er altsaa et Skin, som den ærede Rigsdagsmand vil forfølge, naar han vil have, at denne Villie skal fremtræde paa en Maade, hvorpaa den ikke retsgyldigt kan fremtræde, det er en Illusion, at Hans Majestæt med absolut souverain Villie kan optræde i Fællesanliggender. — Naar den ærede Rigsdagsmand dernæst har villet forklare, at der er en væsentlig Forskel imellem Lov og Forordning, da har han ved sin Udvikling maattet forbanse Alle. Dersom man paa den Viis kunde blive af med Forordningen, saa skulde Ingen mere end jeg være tilbøielig til at frasæde Actionen og ethvert som helst Retsmiddel for at blive af med den; thi da behøvede man blot at ignorere den; intet Ministerium behøvede da at underordne sig den. Men det lader sig virkelig ikke saaledes gøre at bortraffonnere denne Forordnings Betydning. Man maa erindre, at tidligere bleve ikke de Bestemmelser, som udgik fra den souveraine Myndighed, som skulde efterfølges af enhver Underfaat, og som ikke stode under Domstolene, men vare disse overordnede, kaldte Love, men Forordninger. Troer nu den ærede Rigsdagsmand, at han ved sit Raisonnement kan kaste alle disse ældre Forordninger over Ende (Etsjærning: Det vil jeg heller ikke!) Grunden til, at man kaldte det nævnte Actstykke en Forordning, er vel ganske simpelt den, at man i hele Tankegangen var kommen tilbage til Tiden før 1848, at man havde glemt, at saadanne Bestemmelser i de senere Aar be-